

EKONOMİYE DAİR ÖNE ÇIKAN DÜZENLEMELER

6 – 12 TEMMUZ 2023

(6-12 Temmuz 2023)¹

- 1. Harçlarda ve vergilerde artış kaldırıldı. Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı tarifelerde yer alan maktu harç tutarı yüzde 50 artırılırken yolcu beraberinde getirilen telefon kullanım izin harcı da 20 bin TL oldu.** 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı tarifelerde yer alan maktu harç tutarının yüzde 50 oranında artırılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.
Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında Yargı, Noter, Vergi Yargısı, Tapu ve Kadastro, Konsolosluk, Pasaport, İkamet Tezkeresi, Çalışma İzni, Çalışma İzni Muafiyeti, Vize, Dışişleri Bakanlığı Tasdik, Gemi ve liman, İmtiyazname, Ruhsatname, Diploma ve Trafik harçlarını kapsayan 492 Sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı tarifelerde yer alan maktu harçlara yüzde 50 oranında artış yapıldı. Trafik harçları kapsamında bulunan 'Sürücü belgesi harçları' yapılan artıştan hariç tutuldu.
Yurt dışından getirilen telefon harcında ise yüzde 228 artış yaşandı. "Yolcu beraberinde getirilen telefon kullanım izin harcı" ise 6 bin 91 liradan 20 bin liraya yükseltildi.
Tüketici kredilerinde Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BMSV) yüzde 10'dan yüzde 15'e çıkarıldı. Öte yandan at yarışlarında yüzde 14, vergi spor müsabakalarına dayalı müşterek bahislerde yüzde 10 ve diğer şans oyunlarında yüzde 20 oranında artış yapıldı.²
- 2. Katma Değer Vergisi'nde artış. Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararı ile mal ve hizmetlere uygulanan Katma Değer Vergisi'nde (KDV) artış yapıldı.** Katma Değer Vergisi'ne (KDV) artış yapılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.
Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararına göre mal ve hizmetlerde uygulanan yüzde 8'lik KDV dilimi yüzde 10'a, yüzde 18'lik KDV dilimi ise yüzde 20'ye çıkarıldı.
Buna göre, sabun, şampuan, deterjan, dezenfektanlar, ıslak mendil, tuvalet kağıdı, kağıt havlu, kağıt mendil ve peçetede KDV oranı yüzde 8'den yüzde 20'ye çıkarıldı. Daha çok gıdayı kapsayan yüzde 1'lik KDV diliminde değişiklik yapılmadı. Özel olarak ayrı bir vergi oranı belirtilmemiş olan ürünlerde KDV oranı yüzde 18'den yüzde 20'ye yükseltildi.
Aynı zamanda otomobillerden KDV, yüzde 18'den yüzde 20'ye yükseldi. Böylece yüzde 80 ÖTV'li otomobillerdeki vergi yüzde 112'den yüzde 116'ya çıktı. Benzin, tütün, alkol ve elektronik cihazların KDV oranları ise yüzde 20 oldu. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yürütmesinde, Katma Değer Vergisi Kanunu, 10 Temmuz 2023 tarihinde yürürlüğe girecek.³
- 3. Tüketici kredilerindeki BSMV oranında değişiklik. Tüketici kredilerindeki BSMV oranı yüzde 15'e yükseltildi.** Tüketici kredilerindeki banka ve sigorta muameleleri vergisinin (BSMV) oranı yüzde 15'e yükseltildi. Cumhurbaşkanlığı'nın konu ile ilgili kararı Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, bankalar tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı'na aktarılmak üzere faiz, komisyon ve ücret gelirleri üzerinden yüzde 10 olarak uygulanan BSMV oranı yüzde 15'e çıkarıldı.⁴
- 4. İkinci el araçlar, yılsonuna kadar sıfır araçların liste fiyatının üzerinde pazarlanamayacak.** İkinci el araçların, 1 Ocak 2024'e kadar üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatının üzerinde bir fiyattan ilan yoluyla pazarlaması yapılamayacak.
Ticaret Bakanlığı, ikinci el araç ticaretine ilişkin yeni düzenlemeler yaptı. Ticaret Bakanlığının ikinci el araçta yeni düzenlemesi 15 Temmuz'da yürürlüğe girecek. Yönetmeliğe aykırı ilanlara 300 bin liraya kadar ceza uygulanacak.

"İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlandı.

Yönetmeliğe eklenen geçici bir maddeyle, ikinci el motorlu kara taşıtlarının üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatının üzerinde bir fiyattan ilan yoluyla pazarlanması bu maddenin uygulanması bakımından ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti kabul edilecek. İkinci el motorlu kara taşıtlarının üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatının üzerinde bir fiyattan ilan yoluyla pazarlanması 1 Ocak 2024 tarihine kadar yapılamayacak.

İkinci el motorlu kara taşıtı satışına yönelik ilan verilmesine aracılık eden gerçek veya tüzel kişiler, ikinci fıkraya aykırı ilan girişi yapanları ilan yayımlanmadan önce uyarmakla ve anılan fıkraya aykırı ilanlar ile ilan sahiplerine ilişkin tüm bilgileri Bakanlığın taleplerine uygun olarak Bakanlığa iletmekle yükümlü olacaklar. Uyarma yükümlülüğü, ilan verene taşıtın üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatı bilgisini ve girişi yapılmak istenen ilan fiyatının bu Yönetmeliğe aykırılık teşkil edeceği bilgisini içerecek.

Bakanlık, ikinci fıkra uyarınca ikinci el motorlu kara taşıtlarının sınıfını, markasını, tipini, cinsini, model yılını ve aksesuar ve/veya donanım eklenmesi halinde, üretici veya distribütör tarafından tavsiye edilen güncel satış fiyatının üzerine eklenebilecek azami tutar ve/veya oranı belirlemeye yetkili olacak.⁵

- 5. Kişi ve şirket döviz mevduatları için KKM kararı. Yurt içi gerçek kişi ve şirketlerin döviz mevduatları için kur korumalı mevduat (KKM) dönüşüm uygulaması 30 Haziran'ı kapsayacak şekilde uzatıldı.** Yurt içi gerçek kişi ve şirketlerin döviz mevduatları için kur korumalı mevduat (KKM) dönüşüm uygulaması 30 Haziran'ı kapsayacak şekilde uzatıldı. 7 Temmuz 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi hakkında tebliğde değişiklik yapan Merkez Bankası tebliğine göre, daha önce gerçek kişi ve şirketlerin 31 Aralık 2021-31 Mart 2023 tarihleri arasında bankalardaki döviz tevdiat ve katılım fonu hesaplarını kapsayan KKM uygulaması, 30 Haziran tarihini kapsayacak şekilde uzatıldı.⁶
- 6. TCMB'den makro ihtiyati sadeleşmede zorunlu karşılık adımı. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, makro ihtiyati önlemlerin sadeleşmesi süreci çerçevesinde ikinci adımı zorunlu karşılıklar cephesinde attı. Resmi Gazete'de yayınlanan düzenlemeyle bankaların bilançolarında tuttıkları TL ağırlığı hedefi zorunlu karşılıklar için de yüzde 60'tan 57'ye indirildi.** 25 Haziran'da menkul kıymet tesisi yükümlülüğü için yüzde 60'tan 57'ye indirilen TL ağırlığı, zorunlu karşılıklar için de aynı seviyeye çekildi. Bankalar bu TL oranının altında kalırlarsa yüzde 5 zorunlu karşılık ayırmak zorunda kalacaklar. 22 Haziran 2023 tarihli PPK kararında mevcut mikro ve makro ihtiyati çerçevenin, etki analizlerine dayanarak ve kademeli bir anlayışla sadeleştirileceği ifade edilmiş ve bu kapsamda ilk adım 25 Haziran'da atılarak kamuoyuna duyurulmuştu. TL payına göre ilave zorunlu karşılık uygulamasında da hedef oran, 25 Haziran'da atılan ilk adımı tamamlayıcı şekilde, yüzde 57 olarak güncellendi. Bunu tutturamayan bankalara yine yüzde 5 zorunlu karşılık yükümlülüğü olacak.⁷
- 7. Batı Karadeniz'de selden etkilenen işveren ile sigortalıların prim ödemelerine erteleme imkânı. Batı Karadeniz'de selden etkilenen işveren ile sigortalıların prim ödemeleri bir yıla kadar ertelenebilecek.** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Batı Karadeniz'de yaşanan sel nedeniyle bölgede faaliyet gösteren ve selden etkilenen işverenlerimiz ile sigortalılarımızın talep etmeleri halinde prim ödemelerini bir yıla kadar erteliyoruz. Selden etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum." ifadelerini kullandı.⁸

Kaynaklar:

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² 492 Sayılı Harçlar Kanununa Bağlı Tarifelerde Yer Alan Maktu Harç Tutarlarının Yeniden Belirlenmesine Dair Karar, Resmi Gazete, Sayı: 32241. (7 Temmuz 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230707-9.pdf>

³ Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar, Resmi Gazete, Sayı:32241, (7 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230707-11.pdf>

⁴ 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununun 33 üncü Maddesinde Yer Alan Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi Nispetlerinin Tespiti Hakkındaki 28/8/1998 Tarihli ve 98/11591 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar, Resmi Gazete, Sayı:32241, (7 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230707-10.pdf>

⁵ İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı:32240, (6 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230706-1.htm>

⁶ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/15). Resmi Gazete, Sayı: 32241. (7 Temmuz 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230707-32.htm>

⁷ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı: 32242, (8 Temmuz 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/07/20230708-4.htm>

⁸ T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân, Twitter mesajı. (12 Temmuz 2023) <https://twitter.com/isikhanvedat/status/1679057631820804096>

